

Bucak tarafında, nicä söylerlär yaşılı insannar, iki-üç yılda bir kerä olarmış kuraklık hem kıtlık. Burada, Bucakta, yazın herzaman kayet sıcak. Üulen tarafından üfleer kırları yakan, haşlak lüzgerlär. Elbetki, ölä sıcaktan zavalı kara toprak parça-parça patlêér, da peydalanêr büyük hem derin çatlaklar, nereyi taman kolun sîîer.

Şindi da, iyüün çeketmesindä, bölä kayedinnän sıcakta doz-dolay ölärdi, durgunardı. Göktä görünärdi bir kelemä kartalı, angısı sansın durardı erindä. Hayvannar, kuşlar hem fidannar – zavalılar gücenik durardılar erdä, aarardılar gölgä, elbetki, savaşardılar kolay geçirmää bu haşlak vakıdı. Bölä olardı herzaman Bucakta.

Yazın ortası geldikçä, booday olér. Çiftçilär deyärdilär: “Sıcak läätzim, zerä tarlada ekmek pişer”.

Büyük kara aar bulutlar hızlıca kapardılar güneşi, artık sade bir kenarcı taa kolverärdi kızgın erä incecik ok hem süngü gibi şafk, angıları daalardılar Bucak meralarına.

Birdän pek hızlı diișildi hava. Salkım yaprakları çekettilär şipirdamaa. Sora başladılar sallanmaa artık dallar hem bütün aacalar, çünkü üulen tarafından esärdi büyük lüzgär, angısı getirdi taazä soluk. Kırlangaçlar artık başladılar uçmaa er üzünä yakın. İnsan biler, ani bu bir haber: yaamur geler!

(“*Bölünmüş düs*” Konstantin Kurdogluya görä)

Nº	İtem	Ballar	
I	Verili fragmentä analiz yapın	30 bal	
1.	Verili tekstin fragmentini dikat okuyun da aşaadaki soruşlara cuvap verin:	L	L
	a) Bucak tarafı için ne söylerlär yaşılı insannar? (1 cümlä)	0	0
		1	1
	b) nesoy hava yazın Bucakta olér? (2 cümlä)	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
	c) kimnär hem nelär gücenik durardı bu haşlak vakıtta? (1 cümlä)	L	L
		0	0
		1	1

2.	Tekstä temelleneräk, yaamurun önungä tabiatın diisilmesini yazdırın. <i>(4 cümlä)</i>	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6
3.	Verili deyimin " <i>Sıcak läätzim, zerä tarlada ekmeğ pişer ...</i> " maanasını açıklayın. <i>(3 cümlä)</i>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
4.	Neçin yaamur gelmesi çiftçiye pek önemni? Cuvabınızı argumentläyin. <i>(3 cümlä)</i>	L 0 1 2 3 4 5	L 0 1 2 3 4 5
5.	Fragmentä temelleneräk, <i>üç</i> artistik kolaylıı çıkarın. Onnarın ne olduğunu, belli edin.	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
6.	“...İnsan biler, ani bu bir haber: yaamur geler!...” Nesoy duygusunda bu haberä olabilir, yazdırın. <i>(4 cümlä)</i>	L 0 1 2 3 4 5 6	L 0 1 2 3 4 5 6

II	Aşağıdakı soruşlara cevap verin	30 bal	
1.	Teksttän çıkarın: a) bir laf vokal dönmesinnän, bır laf da konson dönmesinnän;	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
	b) <i>iki</i> laf küçüldek formasında;	L	L
		0	0
		1	1
	c) herbir hallanmak tipindän bırär adlık, k konsonnan adlı hallayın.	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
		5	5
2	Verili fragmenttän çıkarın: a) <i>iki</i> izafet, hesaplarını belli edin;	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
	b) bellilikçi lafbirleşmesi, ona sintaksis analizi yapın.	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
		3	3
		4	4
3.	Verili lafbirimelerinnän birär cümle kurun, nişannıkların erinä sinonimnieri kullanın: a) <i>yaşlı insannar</i> – _____	L	L
		0	0
		1	1
		2	2
	b) <i>haşlak lüzgerlär</i> – _____	3	3
		4	4

4.	Verili işliklerin morfolojiya nişannarını (<i>çalımını, zamanını, üzünü, sayısını</i>) yazın: <i>durardı -</i> _____ <i>çekettilär -</i> _____ <i>suēr -</i> _____	L 0 1 2 3	L 0 1 2 3
5.	Fragmenttan verili doorudan sözü kıynas sözä diiştirin: <i>Çiftçilär deyärdilär: “Sıcak läätzim, zerä tarlada ekmek pişer”.</i> _____ _____ _____	L 0 1 2	L 0 1 2
6.	Çizili cümleyi çıkarın da ona sintaksis analizi yapın. _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____ _____	L 0 1 2 3 4 5 6 7	L 0 1 2 3 4 5 6 7
III	Mini-yaratma	40 bal	
	“ <i>Tabiatı koruyalım – gelecää umut verelim!</i> ” temasına görä kendi fikirinizi açıklayın (1-1,5 sayfa). Fikirinizi açıklamaa deyni, aşaadakı planı hesaba alın: 1. Temayı (konuyu) açıklayın. Cuvabın içindekili hem temanın (konunun) baalantısı olsun.	L 0 2 4 6 8 10 12	L 0 2 4 6 8 10 12
	2. Fikirinizi argumentläyin, dil zebilliini hem dilin komunikativ kalitesini koruyun (logikayca, annamaklı demekli, fikirli).	L 0 2 4 6 8 10	L 0 2 4 6 8 10

	3. Dolu hem dooru literatura dilinin normalarını kullanın. Temayı (konuyu) açıklayarkan, lääzimnı materialı kullanın.	L	L
		0	0
		2	2
		4	4
		6	6
		8	8
		10	10
	4. Derindän kendi bakışınızı, pozīt̄iyanızı, kişiliininizi gösterin.	L	L
		0	0
		2	2
		4	4
		6	6
		8	8

